rijksuniversiteit groningen

WETENSCHAPPERS IN DE BRUGKLAS

MET TAAL AAN DE HAAL

rug.nl/scholierenacademie

Colofon

Dit boek is ontwikkeld door de Scholierenacademie van de Rijksuniversiteit Groningen.

Redactie: Alice Coster, Femme Fioole, Joanne Schuitemaker en Adriaan Wahle.
Vormgeving: Jw Ludwig
Video: Koen de Koning, Last Tuesday
Externe redactie: Cathelijne de Busser

Bij de samenstelling van dit boek is getracht alle rechthebbenden te achterhalen en te contacteren. Indien u meent dat dit niet het geval is, dan kunt u contact opnemen met scholierenacademie@rug.nl.

2023

Inleiding

Wat is het doel van Wetenschappers in de brugklas?

Dit boekje is ontwikkeld om de wetenschappelijke geletterdheid en nieuwsgierigheid van leerlingen in de brugklas te bevorderen. Om leerlingen goed voor te bereiden op het vervolgonderwijs is het van belang dat ze al vroeg leren welke stappen er bij het onderzoeksproces horen. De opdrachten in dit boekje horen vooral bij de eerste stappen uit de onderzoekscyclus en stimuleren leerlingen om waar te nemen, zich te verwonderen en te verkennen.

Daarnaast richten de opdrachten in dit boekje zich op verschillende culturele aspecten. Hierdoor zijn ze te gebruiken bij alle lessen van de moderne vreemde talen. Op deze manier worden leerlingen impliciet vaardiger in de taal en leren ze bovendien ook veel over de landen van de doeltalen.

Hoe werkt Wetenschappers in de brugklas?

Wetenschappers in de brugklas bestaat uit kleine, activerende interventies die geschikt zijn om een les mee te beginnen of als schakel tussen verschillende lesonderdelen. De uitgewerkte interventies dienen ook als voorbeeld of inspiratie, want veel opdrachten zijn makkelijk aan te passen aan een andere lesinhoud.

Wetenschappers in de brugklas is geen kant-en-klare lessenserie, maar biedt je als docent juist de vrijheid om de opdrachten naar behoefte en interesse in te zetten en aan te passen. Je kunt de opdrachten uitstekend los van elkaar gebruiken, maar je kunt ze ook in de volgorde van het boekje inzetten.

De opzet van Wetenschappers in de brugklas

Het boekje heeft drie hoofdstukken, waarbij in elk hoofdstuk een wetenschapper centraal staat. Bij elk hoofdstuk horen filmpjes die de wetenschapper introduceren en die de opdrachten ondersteunen. Elk hoofdstuk bestaat uit drie korte opdrachten van ongeveer vijf minuten en drie langere opdrachten van zo'n tien minuten.

Smaakt naar meer

Als je enthousiast bent geworden over dit boekje en over onderzoeksvaardigheden, kun je kijken bij het andere materiaal van de Scholierenacademie,
bijvoorbeeld:

- Introductie op de 'w' van het vwo: Wat doet een professor?
- Expeditie Onderzoek
- Spel Moendoes

Bronvermelding

Waarom wetenschap op school? (2021). Blikopener, 6–7. Scholierenacademie Rijksuniversiteit Groningen.

Theorie

Wat is wetenschappelijke geletterdheid?

Begrip van wetenschap en de wetenschappelijke methode is belangrijk voor alle leerlingen, ook als een leerling niet gaat studeren. Internationaal wordt vaak de term 'scientific literacy' gebruikt, in het Nederlands soms vertaald als 'wetenschapswijsheid' of 'wetenschappelijke geletterdheid'.
Hierbij gaat het nadrukkelijk niet over de vaardigheid om een wetenschappelijk artikel te kunnen lezen of om professioneel als wetenschapper te kunnen werken. Integendeel, scientific literacy is een stuk breder en gaat om begrip van de manier waarop wetenschappers tot kennis komen. Scientific literacy helpt leerlingen zich te ontwikkelen tot kritische wereldburgers, die gedreven door nieuwsgierigheid goede vragen stellen en op zoek gaan naar antwoorden (Blikopener, 6).

Waarom wetenschappelijke geletterdheid?

Een groot aantal leerlingen komt pas bij het PWS in contact met onderzoeksvaardigheden. Dit is opmerkelijk, gezien vwo staat voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs. Het leidt ook tot een probleem, omdat veel studenten in hun eerste jaar aan de universiteit in de knel komen, onder andere door een gebrek aan onderzoeksvaardigheden. In totaal strandt een derde van alle beginnende studenten in hun eerste jaar
(Blikopener, 7). Zodat een leerling goed voorbereid begint aan de universiteit is het dus van belang dat hij/zij al in een eerder stadium kennis heeft gemaakt met onderzoek doen en geleidelijk geïntroduceerd wordt in de wereld van onderzoek. Jouw rol als docent is essentieel om wetenschappelijke geletterdheid en nieuwsgierigheid in de klas te stimuleren.

Onderzoek doen kan opgedeeld worden in 6 stappen (zie illustratie 1). De interventies van dit boekje richten zich op de eerste stappen uit de onderzoekscyclus zoals die door de Scholierenacademie in kaart is gebracht. Dit boekje fungeert als eerste stap in een grotere doorlopende leerlijn waar de Scholierenacademie materiaal voor ontwikkelt. Dit boekje kan dan ook gebruikt worden om leerlingen aan te zetten tot een kritische, nieuwsgierige houding waarbij ze vragen leren stellen over wat ze om zich heen zien.

Daarnaast krijgen leerlingen door dit boekje een beeld van hoe een wetenschapper te werk gaat. Zo kan dit boekje bijdragen aan aspiratie-vorming. Door de toegankelijke filmpjes krijgen leerlingen een beter beeld van wetenschappers en kunnen ze zich makkelijker met hen identificeren. Op die manier beseffen leerlingen beter dat wetenschap ook voor hen kan zijn, wat extra belangrijk is voor leerlingen die als eerste in hun omgeving overwegen om naar de universiteit te gaan, zogenaamde eerste-generatie studenten.

De opdrachten in dit boekje zijn dus bedoeld om de nieuwsgierigheid bij leerlingen te versterken en vast te houden, maar een goede manier om te kijken hoe je nieuwsgierigheid kunt voeden is om bij jezelf na te gaan: waar word ik zelf eigenlijk nieuwsgierig van?

ILLUSTRATIE 1

Over de wetenschappers

Dr. Lisa Gaufman

Lisa is geboren in Rusland. Na haar bachelor vertrok ze naar Duitsland om verder te studeren en inmiddels woont ze in Groningen. Haar onderzoek bevindt zich op het kruispunt van politieke theorie, internationale betrekkingen, media en culturele studies.

Dr. Adrian Favero

Adrian komt uit Zwitserland, waar hij leraar was. Hij studeerde verder in Polen en ging in 2022 met zijn gezin naar Groningen. Zijn onderzoeksgebied omvat burgerschap, migratie en populisme binnen de Europese Unie.

Dr. Léonie de Jonge

Léonie is Nederlandse, maar geboren en getogen in Luxemburg. Na haar middelbare school kreeg ze een beurs om te studeren en basketballen in de Verenigde Staten, waar ze haar interesse voor politiek ontdekte. Ze is in 2019 gepromoveerd in dit vakgebied en nu werkzaam als politicoloog.

Inhoudsopgave

	Dr. Lisa Gaufman	Dr. Adrian Favero	Dr. Léonie de Jong
5 MIN	Wat zou er gebeuren als? (p.6) Onderbuikgevoelens (p.7) The good, the bad and the ugly (p.12)	3x Why (p.25) Home sweet home (p.27) Be our guest be our guest put our service to the test (p.29)	Een goede vraag voor een goed antwoord (p.41) Lost in translation (p.45) Buitenspel (p.48)
10 MIN	Memes onder de microscoop (p.15) The bold and the beautiful (p.17) To lederhosen or not to lederhosen (p.20)	Oost west, thuis... (p.32) Ik ga op reis en ik neem mee (p.35) Ik vertrek (p.37)	Praat Nederlands met me (p.50) Lastige woorden (p.53) Taal is de sleutel (p.56)

NIEUWSGIERIG MET...

Dr. Gaufman, Disney doorlichten

Dr. Gaufman, Beladen memes

Dr. Lisa Gaufman

Wat zou er gebeuren als...?

5 MIN
VRAGEN

"Wat als"-vragen zijn uitermate geschikt om een start te maken met **kritisch denken.**

Wat ga je doen?

Aan de hand van "wat als"-vragen bekijken de leerlingen kritisch **de wereld om zich heen,** door niets voor vanzelfsprekend aan te nemen.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen werken met veronderstellingen.
- Leerlingen ontwikkelen een kritische houding en nieuwsgierigheid.
- Leerlingen ontwikkelen creativiteit en out-of-the-box-denken.

Voorbereiding:

Je deelt van tevoren je klas in groepjes in.
Je legt minimaal één blaadje met een
"wat als?"-vraag op elke tafel.

5 MIN
VRAGEN

Aanpak:

Laat de leerlingen in **gesprek** gaan over de
vragen die op tafel liggen, indien mogelijk in de doeltaal.
Bekijk het filmpje "**Beladen memes**" met de klas
en **beantwoord** samen de volgende vragen:

- Welke onderzoeksvraag had Lisa?
- Indien van toepassing: wat had de
  "wat als"-vraag waar jullie over na hebben
  gedacht te maken met het onderzoek van Lisa?
- Waarom kunnen "wat als"-vragen je helpen om kritisch te denken?

5 MIN
VRAGEN

VOORBEELDEN

Wat zou er gebeuren als je morgen in het lichaam van iemand anders (in een ander land) wakker wordt?

Wat als je blind zou zijn, waar zou je dan op letten bij bekende mensen of mensen met autoriteit?

Wat als je in het land van de doeltaal zou zijn geboren, hoe zou jouw leven er dan nu uitzien?

ONDERBUIKGEVOELENS

5 MIN
WAARNEMEN

PUUR OP GEVOEL: OP WIE STEM JIJ?
WAT MAAKT DAT JE OP PERSOON A STEMT EN NIET OP PERSOON B?

WAT GA JE DOEN?

AAN DE HAND VAN FOTO'S DENKEN LEERLINGEN NA OVER DE INVLOED VAN STEREOTYPEN.

DOELEN/VAARDIGHEDEN:

- LEERLINGEN WERKEN MET VERONDERSTELLINGEN
- LEERLINGEN WORDEN ZICH BEWUST VAN DE WAARDEN DIE ZIJ BELANGRIJK VINDEN

Voorbereiding:

Je maakt ter voorbereiding een PowerPoint (of gebruik een ander medium) met op iedere slide twee foto's van bekende mensen uit het land van je doeltaal.
Gebruik een breed spectrum aan personen in verschillende situaties!

Voorbeeld:

een onflatteuze foto van de koning en een bekende TikTokker, een man in pak en een vrouw in informele kleding.

5 MIN
Waarnemen

Bekijk met de leerlingen het filmpje "Beladen memes". Benadruk dat Lisa onderzoekt hoe foto's gebruikt worden om een bepaald beeld neer te zetten van mensen.

Aanpak:

- Ga met de leerlingen na in hoeverre Lisa's onderzoek ook op hen toepasbaar is.
- Gebruik hiervoor de PowerPoint.
- Laat leerlingen kiezen of ze op persoon A of persoon B van de PowerPoint zouden stemmen. (Dit doen ze door links of rechts in het lokaal te gaan staan.)
- Spreek met de klas over de manier waarop stereotypes en beelden ons denken bepalen.

TIP: Zorg aan het begin van de opdracht voor voldoende ruimte in het lokaal. Leerlingen moeten zich makkelijk van de ene naar de andere kant van het lokaal kunnen verplaatsen.

VOORBEELDEN

THE GOOD, THE BAD AND THE UGLY

5 MIN
ONDERZOEKEN

WAT GA JE DOEN?

NET ZOALS LISA MEMES BESTUDEERT,
BESTUDEREN LEERLINGEN HOE DE MEDIA ONDERWERPEN
VANUIT EEN BEPAALD PERSPECTIEF BELICHTEN.

DOELEN/VAARDIGHEDEN:

- LEERLINGEN ZOEKEN OP INTERNET.
- LEERLINGEN ZIJN OP DE HOOGTE VAN ACTUALITEITEN IN HET LAND VAN DE DOELTAAL.
- LEERLINGEN WERKEN MET VERSCHILLENDE NIEUWSBRONNEN.
- LEERLINGEN WERKEN AAN DE WOORDENSCHAT.

5 MIN
ONDERZOEKEN

VOORBEREIDING:

KIJK NAAR HET FILMPJE "BELADEN MEMES".
LEG UIT DAT LISA ONDERZOEKT HOE MENSEN, BEDRIJVEN OF ZELFS LANDEN WORDEN NEERGEZET IN DE MEDIA EN OOK IN MEMES.

AANPAK:

- LAAT LEERLINGEN NIEUWSWEBSITES IN DE DOELTAAL BEKIJKEN.
- LAAT LEERLINGEN KORT EN BONDIG. HUN INDRUKKEN NOTEREN, ZOALS HET VOORBEELD OP DE VOLGENDE PAGINA.
- BESPREEK DE RESULTATEN MET DE KLAS. KWAMEN KLASGENOTEN TOT DEZELFDE RESULTATEN? OF HADDEN ZE JUIST TEGENOVERGESTELDE RESULTATEN? VERSCHILT HET PER NIEUWSWEBSITE OF IEMAND HOE IEMAND WERD NEERGEZET?

TIP: LAAT DE LEERLINGEN EVENTUEEL NAAR DE PLAATJES KIJKEN ALS DE TAAL NOG TE MOEILIJK IS, OF LAAT ZE TEKSTEN EN TITELS SCANNEN. WAARSCHIJNLIJK KUNNEN ZE DAN WEL WAT WOORDEN HERKENNEN. WIE WORDT ER IN EEN KWAAD DAGLICHT GEZET EN WIE JUIST NIET? WAARAAN HERKENNEN DE LEERLINGEN DIT?

VOORBEELD

5 MIN
ONDERZOEKEN

Kies van tevoren hoe de leerlingen de informatie moeten verzamelen:
met hun telefoon, laptop,
in een computerlokaal, etc.

Naam land, persoon, bedrijf, instantie...	Indruk: positief, negatief, grappig, kleinerend...?

Bied de leerlingen verschillende bronnen aan om naar informatie te zoeken.
Leerlingen vinden het vaak lastig om zelfstandig anderstalige serieuze en minder serieuze nieuwswebsites te vinden.

TIP: Mogelijke websites:
Frans: Le Monde, Le Point, Le Parisien, Ouest-France
Duits: Frankfurter Allgemeine, Süddeutsche, Der Spiegel, Bild
Engels (Verenigde Staten): CNN, the New York Times, Fox, The Atlantic
Engels (Groot Brittannië): BBC, The Guardian, The Sun
Spaans: El Mundo, El País, La Vanguardia

The Bold and the Beautiful

10 MIN
VRAGEN

In hoeverre beïnvloeden **sprookjes** onze **mening** over goed en kwaad?

Wat ga je doen?

Leerlingen denken na over stereotypen uit sprookjes en over hoe ze daardoor beïnvloed worden.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen zien in dat in sprookjes. vaak stereotypen worden neergezet.
- Leerlingen stellen vragen bij sprookjes.
- Leerlingen ontwikkelen een kritische denkhouding.

10 MIN
VRAGEN

Voorbereiding:

projecteer op het bord twee figuren uit een sprookje of Disney-verhaal:
een figuur dat bekend staat om zijn/haar slechtheid
en een figuur dat bekend staat om zijn/haar goedheid.

Aanpak:

- Laat leerlingen in de doeltaal bijvoeglijke naamwoorden noemen voor beide figuren en schrijf die op het bord. Hoogstwaarschijnlijk komen leerlingen op woorden als 'boos', 'gemeen', 'groot', 'sluw', 'lelijk', of juist 'knap', 'lief' en 'onschuldig'.
- Stel de vraag: "Welke sprookjesfiguren hebben deze eigenschappen ook?" Schrijf de namen in twee categorieën op het bord.
- Stel de vraag: "Welke overeenkomsten hebben deze sprookjesfiguren nog meer?" Ga in gesprek met de leerlingen. Kom samen tot de conclusie dat slechteriken vaak worden neergezet als boos, groot, lelijk of sluw, terwijl de figuren met een goed karakter vaak lief, klein, onschuldig en knap zijn.

Vervolg

10 MIN
VRAGEN

Benodigdheden:
Post-its

Bekijk het filmpje "Disney doorlichten"
en stel leerlingen de vraag wat de opdracht van net
met het onderzoek van Lisa te maken heeft.

2 mogelijke paden:

Laat elke leerling op een post-it
een "wat als"-vraag in de
doeltaal stellen over een sprookjesfiguur,
die de structuur van het verhaal zou ontwrichten.
Bijvoorbeeld: "Wat als Sneeuwwitje niet
zo knap was geweest?"
Bespreek na en voer eventueel
nog het volgende gesprek.

Ga in gesprek over de volgende vragen:

- In sprookjes hebben goede en slechte personages vaak bepaalde stereotype eigenschappen.
  Komt dat overeen met eigenschappen van mensen in het echt?
- Kleine mensen worden regelmatig voor lief en schattig aangezien. Waarom?
  Is dit terecht?
- Waarom en hoe kunnen stereotype ideeën ons in de weg zitten?

TIP: soms hebben leerlingen ongenuanceerde uitspraken.
Ga dan in gesprek om te achterhalen waar die
uitspraken op gebaseerd zijn

Memes onder de microscoop

10 MIN
Waarnemen

Wat zeggen memes over de **politiek** en **samenleving**?

Wat ga je doen?

Leerlingen denken na over de vorm, functie en mogelijke boodschappen van memes.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen weten wat memes zijn en welke invloed ze kunnen hebben.
- Leerlingen beseffen dat sociale media en memes ook materiaal voor onderzoek kunnen aanleveren.
- Leerlingen observeren en beschrijven.
- Leerlingen ontwikkelen creativiteit en schrijfvaardigheid.

10 MIN
WAARNEMEN

AANPAK:

- LEERLINGEN BEKIJKEN HET FILMPJE "BELADEN MEMES" EN BEANTWOORDEN DE VRAAG:
  "WAT ZIJN MEMES EN WAAROM GEBRUIKT LISA DIE VOOR HAAR ONDERZOEK?"
- LEERLINGEN VOLGEN LISA'S VOORBEELD EN BESCHRIJVEN ÉÉN VAN DE TWEE MEMES OVER WETENSCHAPPERS.
- LEERLINGEN MAKEN ZELF EEN MEME IN DE DOELTAAL (OVER SCHOOL, HOBBY, ZICHZELF, ...).

TIP: DENK NA OVER HOEVEEL STURING JE WILT GEVEN BIJ HET BESCHRIJVEN VAN DE MEMES.

TIP: JE KUNT LEERLINGEN OOK ZELFSTANDIG EEN TEKST LATEN SCHRIJVEN. ZOEK EVENTUEEL ZELF EEN PAAR EXTRA MEMES OP ZODAT LEERLINGEN MEER KEUZEVRIJHEID HEBBEN.

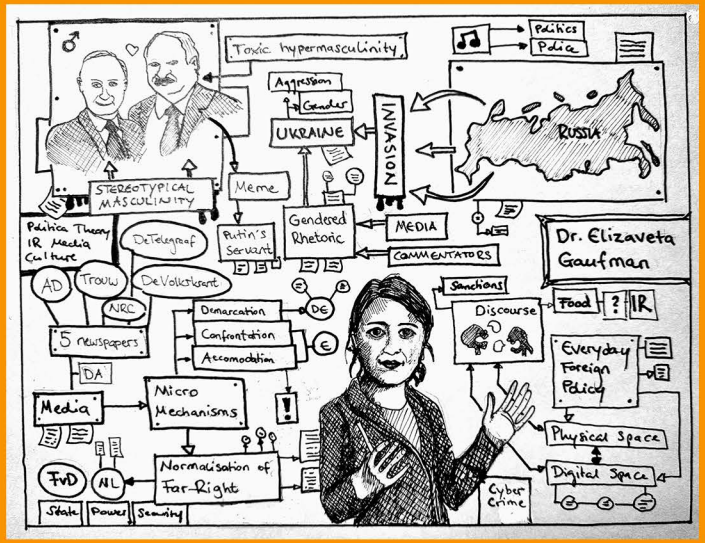
Toxic hypermasculinity
Politics
Police
Aggression
Gender
UKRAINE
INVASION
RUSSIA
STEREOTYPICAL MASCULINITY
Meme
Gendered Rhetoric
MEDIA
COMMENTATORS
Politica Theory
IR Media
Culture
DeTelegraaf
Putin's Servant
Dr. Elizaveta Gaufman
AD
Trouw
DeVolkskrant
NRC
Sanctions
Food
IR
Discourse
Demarcation
Confrontation
Accomodation
5 newspapers
DA
Everyday Foreign Policy
Media
Micro Mechanisms
Physical Space
Normalisation of Far-Right
Digital Space
FvD
NL
Cyber Crime
State
Power
Security

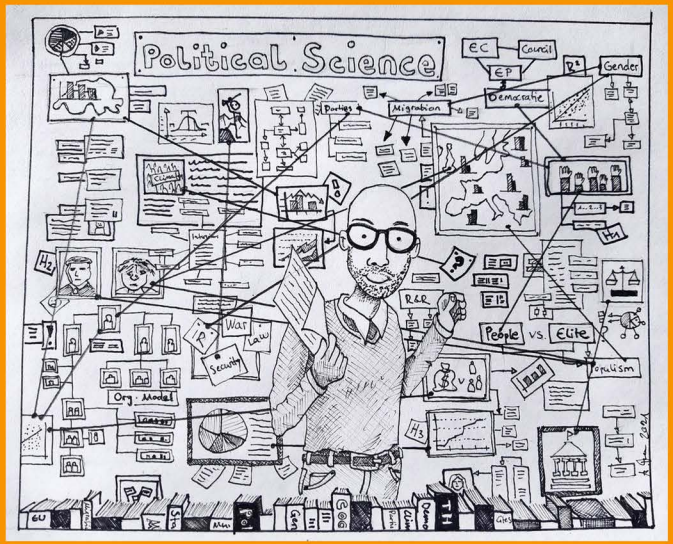
Political Science
EC
Council
EP
Gender
Democratic
Migration
Parties
War
Law
Security
Org. Model
People vs. Elite
Populism
R&R
H1
H2
H3
EU
TH

To Lederhosen or not to Lederhosen

10 MIN
Onderzoeken

In hoeverre beïnvloedt **taal** ons?

Wat ga je doen?

Leerlingen denken na over de kracht van taal en hoe taal hun mening kan beïnvloeden.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen worden zich bewust van de manier waarop taal hen (onbewust) beïnvloedt.
- Leerlingen versterken hun schrijfvaardigheid en woordenschat.
- Leerlingen ontwikkelen een kritische denkhouding.

Voorbereiding:

Kies een neutraal thema uit de cultuur van je doeltaal.
Een voorbeeldthema bij Duits is “Lederhosen”.
Laat een foto van dit thema op het bord zien en geef alleen de hoognodige informatie.
Maak twee lijstjes: een lijst met positieve woorden en een lijst met negatieve woorden. Print voldoende lijstjes zodat de leerlingen in tweetallen kunnen werken.
Elk tweetal krijgt één lijstje: óf de lijst met positieve woorden óf de lijst met negatieve woorden.
Bereid ook een korte enquête voor waarin je meet hoe leerlingen tegenover Lederhosen staan.
Vertel leerlingen niet dat zij de eigenlijke onderzoeksgroep zijn!

Aanpak:

- Bekijk het filmpje “Disney doorlichten”.
  Vertel dat de leerlingen, net als Lisa, ook kritisch naar de invloed van taal gaan kijken.
- Deel de lijstjes met positieve en negatieve woorden uit.
  Eén kant van de klas krijgt het positieve lijstje, de andere kant het negatieve lijstje.
  Je kunt ervoor kiezen om de leerlingen te vertellen dat er twee groepen zijn en welke opdracht ze hebben.
  Je kunt ook besluiten om dat juist niet te vertellen.

10 MIN

Onderzoeken

Benodigdheden:
Enquête

- Laat de klas in duo's een informatieve tekst (in de doeltaal) schrijven over Lederhosen aan de hand van hun woordenlijstje
- Voordat de leerlingen de teksten gaan vergelijken, neem je onder groep 1 en 2 een korte enquête af. Dit kan op papier of digitaal via Microsoft Forms of SurveyMonkey.
  Voorbeeldvragen zijn: "Geef op een schaal van 1 tot 10 aan wat jij vindt van Lederhosen" of
  "Geef op een schaal van 1 tot 10 aan hoe graag jij zelf Lederhosen wilt dragen".
  Neem de enquête apart bij groep 1 en 2 af, zodat je duidelijk kunt zien of de antwoorden van de twee groepen van elkaar verschillen.
- Laat leerlingen hun teksten voorlezen en onderzoek waar de verschillen zitten tussen de teksten van groep 1 en 2. Zijn deze verschillen groot?
- Presenteer nu ook de resultaten van de enquête die je afgenomen hebt. Staan de leerlingen uit groep 1, die gewerkt hebben met de lijst van positieve woorden, ook positiever tegenover Lederhosen dan de leerlingen uit groep 2?
- Evalueer en onderzoek met leerlingen hoe ze tot hun antwoorden in de enquête zijn gekomen. Heeft de taal (onbewust) invloed op hen gehad?

10 MIN

Onderzoeken

Lijst me positieve woorden:

- GELUKKIG
- VOORDEEL
- MOOI
- STEVIG
- PRACHTIG
- TRADITIONEEL
- ALTIJD
- WAARDEVOL
- WARM

Lijst me negatieve woorden:

- Naar
- OUDERWETS
- SAAI
- TE
- NOOIT
- BELACHELIJK
- VREEMD
- DUUR
- NIET EENS
- NADEEL

10 MIN
Onderzoeken

Extra opdracht:

Als je dit onderzoek nog breder wilt trekken, meet je op verschillende momenten in de les hoe leerlingen tegenover Lederhosen staan:

- Aan het begin van de les, als ze nog niet aan hun teksten hebben gewerkt.
- Vlak nadat ze aan hun teksten hebben gewerkt.
- Nadat ze ook de teksten van de andere groepen hebben gehoord.

TIP: In plaats van een enquête kun je kiezen voor een snelle meting in de klas, bijvoorbeeld door leerlingen hun hand op te laten steken.

NIEUWSGIERIG MET...

Dr. FAvero,
Intro to migration

Dr. Favero,
Theory versus Practice

Dr. Adrian Favero

3x Why

5 MIN
VRAGEN

In theorie lijkt het simpel om binnen de EU te verhuizen, maar waarom gebeurt het in de praktijk zo weinig?

Wat ga je doen?

Leerlingen bevragen elkaar kritisch door 3xwhy te gebruiken.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen worden gestimuleerd om kritisch te denken.
- Leerlingen worden bekend met de cultuur van het land van de doeltaal.

5 MIN
VRAGEN

Stel de klas deze vraag:

"Volgens Adrian Favero verhuizen er weinig mensen binnen de EU. Waardoor komt dat, denk je?"

Aanpak:

Kijk met de klas naar het filmpje "Theory versus practice".

- Welke redenen geeft Adrian voor het feit dat er niet veel mensen verhuizen binnen de EU?
- Laat de leerlingen in tweetallen een gesprek voeren, indien mogelijk in de doeltaal.
  Ze interviewen elkaar met als startvraag:
  "Zou jij naar [land van doeltaal] willen emigreren? Waarom wel/niet?"
- Laat leerlingen na het antwoord doorvragen door 'waarom' te vragen, tot drie keer toe.
  Zo moeten leerlingen kritisch nadenken en meer verdieping in hun antwoorden brengen.

TIP: in plaats van leerlingen met elkaar te laten praten kun je ze ook laten chatten in de doeltaal, zodat ze ondertussen ook vertaalmachines kunnen raadplegen. Dit blijkt een zeer effectieve manier om leerlingen te laten oefenen in de doeltaal.

Home sweet home

5 MIN
Waarnemen

Niets is zo heerlijk als thuiskomen.
Maar wat maakt thuis eigenlijk thuis?
Waarom is thuis thuis?

Wat ga je doen?

Leerlingen onderzoeken welke dingen ervoor zorgen dat ze zich verbonden voelen met de plek waar ze vandaan komen.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen worden zich bewust van hun omgeving en identiteit.
- Leerlingen worden zich bewust van hun omgeving en identiteit.
- Leerlingen worden gestimuleerd om kritisch te denken .

5 MIN
WAARNEMEN

AANPAK:

- KIJK MET DE KLAS NAAR HET FILMPJE "INTRODUCTION TO MIGRATION" EN VERTEL DAT ADRIAN IN VEEL LANDEN HEEFT GEWOOND. WAAR ZOU ADRIAN ZICH HET MEEST THUIS VOELEN?
- LAAT DE LEERLINGEN EEN VERZAMELING MAKEN (ZIE ACHTERKANT VOOR IDEEËN) VAN DINGEN DIE ZE MET THUIS VERBINDEN. LET EROP DAT LEERLINGEN HIERBIJ VERSCHILLENDE ASPECTEN MEENEMEN: MENSEN, HUN HUIS, SPULLEN, NATUUR, REGIO, TAAL, ETEN, ETC.
- STEL KRITISCHE VRAGEN: ZOU THUIS ZONDER ÉÉN VAN DEZE DINGEN NIET MEER THUIS ZIJN? IS THUIS DEZELFDE PLEK ALS WAAR JE GEBOREN BENT? WAT IS HET VERSCHIL TUSSEN THUIS EN HERKOMST? WANNEER VOEL JE JE JUIST NÍET THUIS?
- BESPREEK NA: ZIJN ER VEEL OVEREENKOMSTEN TUSSEN DE GEMAAKTE VERZAMELINGEN? OF JUIST NIET?

TIP: DE OPDRACHT "OOST WEST, THUIS..." SLUIT GOED AAN OP DEZE OPDRACHT. GEBRUIK DIE VOORAL ALS JE MEER VERDIEPING WILT NA DEZE OPDRACHT.

Be our guest, be our guest, put our service to the test

5 MIN
Onderzoeken

Wat ga je doen?

Leerlingen denken na over hoe het zou zijn als ze verhuizen en hoe ze dan ontvangen worden in een nieuw land.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen verplaatsen zich in migranten en beseffen wat anderen moeten doen en opgeven.
- Leerlingen werken aan hun woordenschat.
- Leerlingen worden gestimuleerd om kritisch te denken.
- Leerlingen zoeken informatie op internet.

Benodigdheden:
Eigen device voor leerlingen of computerlokaal regelen

5 MIN
Onderzoeken

Aanpak:

Kijk naar het filmpje “Theory versus practice”. Stel de vraag: “Welke factoren spelen volgens Adrian een rol bij de tevredenheid van mensen?”

- Stel de volgende vragen:
  - Stel dat je verhuist naar [land van de doeltaal]. Hoe verwacht je te worden ontvangen?
  - Zul je welkom zijn?
  - Zul je je erg moeten aanpassen?
- Leerlingen gaan op zoek naar een nieuwswebsite in de doeltaal. Ze gebruiken hiervoor hun eigen device of een device in het computerlokaal. Op basis van plaatjes en door het scannen van titels krijgen ze een indruk van wat er speelt in het land.

- LAAT ZE OP BASIS VAN WAT ZE VINDEN ÉÉN OF TWEE ZINNEN OPSCHRIJVEN. BEPAAL ZELF OF DIT IN DE DOELTAAL KAN. STUUR AAN OP PERSOONLIJKE ZINNEN, ZOALS:
  - "IK ZOU ME THUIS VOELEN IN DIT LAND, WANT VOETBAL IS HIER OOK ERG BELANGRIJK".
  - "OM ME HIER THUIS TE VOELEN, ZOU IK SNEL DE TAAL GOED MOETEN LEREN SPREKEN".
  - "IK ZOU HET NIET LEUK VINDEN ALS IK ELKE DAG EEN UNIFORM AAN MOET DOEN NAAR SCHOOL".

TIP:
MOGELIJKE WEBSITES:
DUITS: FRANKFURTER ALLGEMEINE, SÜDDEUTSCHE, DER SPIEGEL, BILD
FRANS: LE MONDE, LE POINT, LE PARISIEN, OUEST FRANCE
ENGELS (VERENIGDE STATEN): CNN, THE NEW YORK TIMES, FOX
ENGELS (GROOT BRITTANIE): BBC, THE GUARDIAN, THE SUN
SPAANS: EL MUNDO, EL PAIS, LA VANGUARDIA

Oost west, thuis...

10 min
vragen

Houd jij van de plek waar je nu woont?

Wat ga je doen?

Leerlingen denken na en onderzoeken in hoeverre ze zich thuis voelen op de plek waar ze wonen door middel van een enquête in de doeltaal.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen oefenen met het maken en afnemen van een enquête.
- Leerlingen worden gestimuleerd om kritisch te denken.
- Leerlingen werken aan hun woordenschat.
- Leerlingen oefenen hun schrijfvaardigheid en spreekvaardigheid.

Voorbereiding:

Print lege tabellen en deel die uit, zodat leerlingen alleen de statements hoeven in te vullen. Kies zelf hoeveel statements ze moeten opschrijven in de doeltaal en pas daarop de percentages aan: bij vijf vragen telt elke vraag voor 20% mee, bij tien vragen telt elke vraag voor 10% mee, etc.

Aanpak:

Kijk naar het filmpje "Introduction to Migration". Vertel dat Adrian vaak mensen interviewt en enquêtes afneemt om te leren hoe ze denken over de plek waar ze vandaan komen. Vraag: "Welke vragen noemt Adrian in het filmpje?"

- Laat leerlingen het onderstaande voorbeeld zien, zodat ze een beeld hebben van wat ze moeten doen. Leerlingen werken in groepjes en maken met elkaar een enquête met statements in de doeltaal. Hiermee meten ze in hoeverre ze blij zijn met de plek waar ze wonen. Leerlingen werken samen aan de statements, maar elke leerling schrijft zelf de statements op een eigen blad met tabel.
- Als alle leerlingen alle statements hebben bedacht en opgeschreven, zoekt iedereen een klasgenoot uit een ander groepje. Bedenk een leuke regel over wie er begint, bijvoorbeeld degene met de grootste schoenmaat begint met ondervragen en wordt daarna zelf geïnterviewd. Leerlingen rekenen uit in hoeverre ze (volgens deze enquête) blij zijn met de plek waar ze wonen.

10 MIN
VRAGEN

Benodigdheden:
Lege tabellen

VOORBEELD

10 MIN
VRAGEN

Statement [Voorbeeld]	Totaal niet mee eens - 4 punten	Niet mee eens - 8 punten	Beetje mee eens - 12 punten	Erg mee eens - 16 punten	Totaal mee eens - 20 punten
[In mijn woonplaats zijn genoeg parken.]					
[Ik voel me veilig in mijn woonplaats.]					
[Er wonen veel leuke mensen in mijn woonplaats.]					
[Ik kan me goed vermaken in mijn woonplaats.]					
[Ik wil hier nog lang blijven wonen.]					

Totaal aantal punten:

..... voelt zich voor ...% thuis in zijn/haar woonplaats.

Ik ga op reis en ik neem mee...

10 min
Waarnemen

Wat stop jij in de **verhuisdozen**?

Wat ga je doen?

Leerlingen denken na over wat er allemaal moet gebeuren als ze naar een ander land verhuizen en schrijven begrippen en korte zinnen in de doeltaal.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen oefenen met planmatig werken.
- Leerlingen verplaatsen zich in migranten en beseffen wat deze mensen moeten doen en opgeven.
- Leerlingen werken aan hun woordenschat.

Aanpak:

Bekijk het filmpje “Theory versus practice”.
Stel de vraag: “Welke dingen noemt Adrian die geregeld moeten worden als je emigreert?”

- Verhuizen is veel werk, vooral als het naar een ander land is.
  Stel de vraag: “Hoe zou het zijn als je naar [land van de doeltaal] zou verhuizen?”
- Laat vervolgens leerlingen zoveel mogelijk begrippen in de doeltaal opschrijven bij de onderstaande vragen. Uiteraard kun je ook slechts een paar vragen gebruiken of vragen toevoegen.
  Kies hoe de leerlingen moeten antwoorden: op post-its schrijven en die op vellen papier plakken, op strookjes papier die ze in verschillende bakken doen, in groepjes in carrousel... Je kunt leerlingen ook digitaal antwoord laten geven via interactieve tools, zoals Mentimeter of Padlet
  De vragen:
  - Wat gaat er mee in de koffer?
  - Waar zul je aan moeten wennen in het nieuwe land?
  - Wat moet er geregeld worden aan documenten?
  - Wat kun je niet meenemen?
- Bespreek na met de klas.
  Gebruik de antwoorden om te praten over wat migranten allemaal moeten doen, leren en opgeven als ze naar een ander land verhuizen.

10 MIN
Waarnemen

Benodigdheden:
Post-its/Strookjes/
Mentimeter

Ik vertrek

10 MIN
Onderzoeken

Waar vind je eigenlijk alle informatie die je nodig hebt bij een **internationale verhuizing**?

Wat ga je doen?

Leerlingen gaan meedoen aan het programma "Ik Vertrek", maar bereiden zich wél voor!

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen worden zich bewust van wat er bij een internationale verhuizing komt kijken.
- Leerlingen komen in aanraking met buitenlandse (overheids)sites.
- Leerlingen oefenen met planmatig werken.
- Leerlingen oefenen met presenteren.

Voorbereiding:

Leg voor de zekerheid uit wat het programma "Ik Vertrek" inhoudt, zodat alle leerlingen bekend zijn met het concept.
Verdeel je klas in duo's. Samen gaan ze op "Ik Vertrek"-avontuur. Ze beginnen een bedrijf (zie achterkant voor ideeën) in een land waar de doeltaal gesproken wordt. Wijs de duo's verschillende regio's van het land toe om hun bedrijf te beginnen.

Aanpak:

Kijk met de klas naar het filmpje "Theory versus practice" en maak een samenvatting van wat er komt kijken bij een internationale verhuizing.

- Laat de leerlingen een presentatie maken van hun plan van aanpak voor de verhuizing en hun bedrijf. Wat moet er allemaal geregeld worden? Waar vind je de juiste informatie? Eventueel kun je de leerlingen een stramien geven om in te werken.
- Laat de leerlingen hun reisplannen presenteren.

10 MIN

Onderzoeken

Soorten bedrijven die leerlingen kunnen beginnen in het buitenland:

- B&B
- Camping
- Fietsverhuur
- Caravan-verkoop
- Schaatsverhuur
- Klompenwinkel
- Pannenkoekenschip
- Stroopwafelfabriek

10 MIN
Onderzoeken

Extra opdracht:

Laat leerlingen een vlog maken van hun "Ik Vertrek"-avontuur, waarbij in de praktijk van alles misgaat. Inspiratie voor scènes:

- Leerlingen vertellen vanuit een lekkende overkapping in de tuin in de stromende regen over hoe geweldig het is in Frankrijk.
- Leerlingen maken ruzie met de boze Spaanse buurman, die zegt dat hun B&B 50 cm over zijn landsgrens staat.
- Leerlingen voeren een discussie met een Duitse bankmedewerker, die zegt dat ze geen geld meer mogen lenen voor hun slechtlopende bedrijf.

NIEUWSGIERIG MET...

Dr. De Jonge
Taal is de sleutel

rijksuniversiteit groningen

Dr. Léonie de Jonge

Een goede vraag voor een goed antwoord

5 MIN
VRAGEN

Waar moet een goede **onderzoeksvraag** aan voldoen?

Wat ga je doen?

Leerlingen stellen een interessante onderzoeksvraag op.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen leren wat een goede onderzoeksvraag is.
- Leerlingen maken een goede onderzoeksvraag.
- Leerlingen leren relevante onderwerpen over het land van de doeltaal kennen.

Voorbereiding:

Verzamel meerdere plaatjes van mensen, situaties of andere zaken die karakteristiek zijn voor het land van de doeltaal, bijvoorbeeld een stad, een monument, een persoon of iets uit de natuur. Projecteer deze collage op het bord.

5 MIN
VRAGEN

Aanpak:

- Laat leerlingen op basis van de beelden op het bord minstens zeven onderwerpen en concepten opschrijven in de doeltaal. Dit kunnen ze in hun schrift doen, maar ook via een (digitale) wordcloud, zodat de antwoorden meteen op het bord verschijnen. Of laat twee leerlingen notuleren door de antwoorden uit de klas op het bord te schrijven.
- Laat iedere leerling een onderwerp uit de lijst kiezen dat hij/zij het interessantst vindt.
- Kijk naar het filmpje "Taal als sleutel". Spreek met de klas over de vragen van Léonie: Léonie kan goede vragen stellen, omdat ze dezelfde taal spreekt als de mensen die ze interviewt.
- Laat leerlingen oefenen met het opstellen van een goede onderzoeksvraag, gebaseerd op het onderwerp dat ze zojuist gekozen hebben. Gebruik het vragenkompas om te controleren of het inderdaad een goede vraag is.

Vragenkompas:

Bij het vragenkompas geef je aan hoe goed je onderzoeksvraag is door zeven vragen te beantwoorden. Zet hiervoor een kruisje op de balk tussen 'Nee' en 'Ja'. Je onderzoeksvraag is goed als je op alle vragen dichter bij 'Ja' zit dan bij 'Nee'.

1. Past de vraag bij het onderwerp?

NEE — JA

2. Is het geen opzoekvraag?

NEE — JA

3. Is het een nuttige vraag?

NEE — JA

4. Is het echt één vraag?

JA

NEE

5. Is de vraag duidelijk?

JA

NEE

6. Is de vraag afgebakend?

JA

NEE

7. Is de vraag door ons te beantwoorden?

JA

NEE

Lost in Translation

5 min
Waarnemen

Hoe vertaal je "gezellig" naar het Spaans of Engels?

Wat ga je doen?

Leerlingen denken na over taal en de voordelen die het heeft om een nieuwe taal te leren spreken.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen leren kritisch luisteren.
- Leerlingen vergroten hun woordenschat.
- Leerlingen vergelijken taal en cultuur.

Voorbereiding:

Laat op het bord meerdere woorden in de doeltaal zien die vrijwel niet te vertalen zijn (zie voorbeelden). Laat leerlingen raden wat ze betekenen.

Aanpak:

Kijk naar het filmpje “Taal als sleutel”.
Stel de vraag: “hoeveel talen spreekt Léonie?” Meerdere talen worden genoemnd, maar leerlingen moeten kritisch luisteren en nadenken

- Vertel: doordat Léonie zoveel talen spreekt, nemen mensen haar eerder in vertrouwen en kan ze makkelijker onderzoek doen.
- Probeer de woorden te vertalen naar het Nederlands en bespreek met de leerlingen waarom de vertaling de lading net niet helemaal dekt. Waarom heeft de doeltaal dit woord nodig en het Nederlands niet? Zegt dit iets over cultuur?
- Bedenk een verwerkingsopdracht voor de nieuwe woorden, bijvoorbeeld door leerlingen een kleine tekening te laten maken voor de nieuwe woorden of er memory of bingo mee te spelen.

5 MIN
Waarnemen

Benodigdheden:
Zoek vooraf naar genoeg woorden in de doeltaal

VOORBEELDEN

Frans: voilà, flâner, l'esprit d'escalier

Duits: Sturmfrei, Weltschmerz, Dreikäsehoch, Fernweh

Spaans: merendar, estrenar ropa, entrecejo, tapeo, escapada, madrugada

Engels: croptop, to chill, cringe, fortnight, spam

Buitenspel

5 min
Onderzoeken

Hoe communiceren **voetballers** met elkaar als ze niet dezelfde **taal** spreken?

Wat ga je doen?

Leerlingen gaan onderzoeken hoe internationale voetbalspelers met elkaar communiceren.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen leren informatie op te zoeken via het internet.
- Leerlingen leren oplossingsgericht te denken.

Aanvulling:

- Laat leerlingen opzoeken hoe voetballers daadwerkelijk met elkaar en met de scheidsrechter communiceren tijdens de wedstrijd.
- Kijk samen met je leerlingen op Youtube naar interviews met voetballers die de doeltaal niet zo goed spreken.
  Wat hebben ze al goed geleerd?
  Waar kunnen ze nog in groeien?
- Leerlingen voeren een discussie met een Duitse bankmedewerker, die zegt dat ze geen geld meer mogen lenen voor hun slechtlopende bedrijf.
  Hoe lossen ze dit op?

Voorbereiding:

5 MIN
Onderzoeken

Kijk naar het filmpje "Taal als sleutel".
Vertel hoe belangrijk het is dat Léonie de taal van de deelnemers aan haar onderzoek spreekt.
Hoe lastig zou het zijn als ze die talen totaal niet sprak?

Aanpak:

- Kies een groot voetbalteam uit een land van de doeltaal.
- Laat leerlingen in duo's via een internetzoektocht onderzoeken welke nationaliteiten vertegenwoordigd zijn in dit team.
- Laat leerlingen creatieve manieren verzinnen over hoe deze spelers en coaches met elkaar kunnen communiceren tijdens een training. Dit hoeft niet per se een taal te zijn! Het kan ook zijn dat dit met animaties of gebaren gebeurt.
- Besluit samen wat de beste manier zou zijn.

Praat Nederlands met me!

10 MIN
VRAGEN

Wat weten we eigenlijk allemaal over onze **moedertaal**?
En wat weten we nog niet?

Wat ga je doen?

Leerlingen gaan kritische vragen stellen over de invloed van de moedertaal

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen worden gestimuleerd om over bekend veronderstelde onderwerpen kritische vragen te stellen.
- Leerlingen denken na over de functie van taal.
- Leerlingen realiseren zich hoeveel invloed de moedertaal heeft.

Aanpak:

Bekijk het filmpje “Taal als sleutel”. Herhaal dat Léonie zegt dat het belangrijk is om de mensen in haar onderzoek in hun moedertaal te interviewen.
Waarom eigenlijk?

- Leerlingen gaan een vragenmuur maken. Het thema voor deze muur is de moedertaal
  (deze werkvorm is ook geschikt voor andere thema’s).
  De werkvorm stimuleert leerlingen om verder te denken dan het veronderstelde. De docent deelt het bord op in twee delen. Links: wat weten we al?
  Rechts: wat weten we nog niet?
- Leerlingen gaan met post-its vragen stellen over moedertalen (zie voorbeelden op achterkant).
- Ga, nadat iedereen een post-it op het bord heeft geplakt, de vragen langs. Wat weten jullie al?
  Deze vragen mogen naar de rechterkant van het bord.

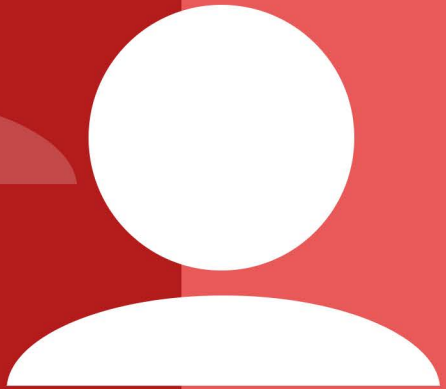

10 MIN
VRAGEN

10 MIN
VRAGEN

WAAROM IS HET ZO BELANGRIJK VOOR LÉONIE DAT ZE DE MENSEN IN HAAR ONDERZOEK IN HUN MOEDERTAAL KAN INTERVIEWEN? WAAROM IS DIT VOOR HAAR ZO'N GROOT VOORDEEL?

WAT VOOR EFFECT HEEFT HET IN HET ALGEMEEN ALS IEMAND JE MOEDERTAAL SPREEKT?

VOORBEELDEN

WAAROM HEET HET "MOEDERTAAL"?

EXTRA OPDRACHT:

- BESPREEK MET DE KLAS HOE ZE REAGEREN ALS EEN TOERIST DE MOEITE NEEMT OM HEN IN HUN MOEDERTAAL AAN TE SPREKEN. WAARDEREN ZE DAT? IS HET DAN ERG ALS DE ANDER FOUTEN MAAKT?
- PRAKTISCHE OPDRACHT: LAAT DE LEERLINGEN DE ROL VAN INTERVIEWER EN DRUKKE VOETBALLER INNEMEN, WAARBIJ DE VOETBALLER GEEN ZIN HEEFT IN EEN INTERVIEW TOT HIJ HOORT DAT DE INTERVIEWER HET PROBEERT IN ZIJN MOEDERTAAL. HIJ WAARDEERT DIT ZO DAT HIJ TOCH HET INTERVIEW GEEFT.

Lastige woorden

10 min

Waarnemen

"Ja, ik weet wel wat het betekent, maar ik kan het niet zo goed **uitleggen**." Vaak denken we te weten wat woorden **betekenen**, maar is dat wel zo?

Wat ga je doen?

Leerlingen gaan bedenken wat een term zou kunnen betekenen, en zoeken daarna op wat de daadwerkelijke definitie is.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen leren om te gaan met een (online) woordenboek.
- Leerlingen vergroten hun woordenschat.
- Leerlingen leren dat hun aannames niet altijd correct zijn.

Voorbereiding:

Schrijf een term op het bord. Dit mag een term uit de doeltaal zijn, maar het mag ook een Nederlandse term binnen het thema van dit boekje zijn (zie de achterkant voor voorbeelden). Probeer een term te kiezen waarvan je vermoed dat leerlingen er wel een beeld bij hebben, maar de definitie niet exact kennen.

Aanpak:

- Om leerlingen op weg te helpen, kun je voorbeeldzinnen laten zien waarin de term voorkomt.
- Bedenk samen met de klas wat de term zou kunnen betekenen. Verzamel de antwoorden via Mentimeter, Padlet of op een andere interactieve manier, zodat iedereen actief mee moet doen.
- Laat leerlingen zelfstandig opzoeken in een (online) woordenboek of de gezamenlijk opgestelde betekenis van de term wel klopt.
- Evalueer: klopte jullie definitie juist wel of helemaal niet, of was de definitie misschien niet compleet?
- Benoem dat het voor wetenschappers erg belangrijk is om definities heel duidelijk voor ogen te hebben. Zonder een goede definitie weet je eigenlijk niet goed waar je het over hebt. Vandaar dat het belangrijk is om termen op te zoeken in een woordenboek.

Benodigdheden:
Woordenboek of device met internet

Voorbeeld termen

Naast termen uit de doeltaal kun je ook algemenere Nederlandse termen gebruiken, zoals: discriminatie, dictator, discussie.

Aanvulling:

- Je kunt bij deze opdracht ook homoniemen gebruiken. Homoniemen zijn twee woorden die meerdere betekenis hebben.

  Voorbeeld Engels: can, arms, ring, rock, band
  Voorbeeld Duits: Band, Birne, Ball, Erde, Leiter, Strom
  Voorbeeld Frans: avocat, été, pair, somme, tour
  Voorbeeld Spaans: banco, sierra, vela

Taal is de sleutel

10 min
Onderzoeken

Wie kraakt als eerste de **code**?

Wat ga je doen?

Met een kleine escaperoom in de doeltaal oefenen leerlingen met onderzoeksvaardigheden en beseffen ze dat taal de sleutel is tot kennis die anders achter slot en grendel zou blijven.

Doelen/vaardigheden:

- Leerlingen gebruiken hun creativiteit.
- Leerlingen doen onderzoeksvaardigheden op.

Voorbereiding:

Bereid van tevoren meerdere kleine puzzels voor waar een bepaalde onderzoeksvaardigheid voor nodig is (zie de achterkant voor voorbeelden).
Laat de leerlingen in groepjes werken. Je kunt zelf kiezen hoe leerlingen kunnen winnen, bijvoorbeeld door leerlingen 'sleutels' te laten winnen voor elk onderdeel.
Het groepje dat als eerste een bepaald aantal sleutels heeft, wint.
Of bepaal een tijdslimiet – het groepje dat dan de meeste sleutels heeft, wint, etc.

Voorbeelden van puzzels waarbij onderzoeksvaardigheden een rol spelen

- Laat een plaatje zien van iets dat met het doelland te maken heeft. Geef leerlingen een 'deadline' (1 of 2 minuten) om zoveel mogelijk vragen op te schrijven over het plaatje (indien mogelijk in de doeltaal). Per vraag krijgen ze een sleutel.
- Laat leerlingen zelf een klein taalpuzzeltje maken, bijvoorbeeld een rebus, woordzoeker of een raadseltje in code waarbij elke letter uit het raadsel letter -1 uit het alfabet is.
- Schrijf een korte tekst in de doeltaal waarin tegenstrijdige uitspraken zitten. Laat leerlingen kritisch lezen om die tegenspraak te ontdekken. Voorbeeld: een tekstje over Spanje waarin eerst beweerd wordt dat twee derde van de bevolking aan de kust woont en iets later dat de meerderheid in het binnenland woont.

10 MIN

Onderzoeken

Benodigdheden:
Spullen voor escape-room; papieren sleutels

Vervolg:

- Geef vijf onbekende woorden in de doeltaal op en laat hen die zo snel mogelijk vertalen naar het Nederlands met een fysiek woordenboek. Het snelste groepje krijgt meer sleutels.
- Geef leerlingen een interview in de doeltaal, waarbij de vragen en antwoorden door de war zijn geraakt. Laat hen de juiste combinaties van vraag en antwoord maken.

10 MIN

Onderzoeken

TIP: Je kunt dit boekje raadplegen voor andere ideeën.